

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-09-04

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Nils Dexe och justitierådet Lars Dahllöf.

EG:s förordning om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 28 augusti 2008 (Jordbruksdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om EG:s förordning om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Olof Åkerrén.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Lagens rubrik

Som framgår av 1 § i lagförslaget är den nya lagen avsedd att komplettera Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1523/2007 av den 11 december 2007 om att förbjuda utsläppande på marknaden samt import till eller export från gemenskapen av päls av katt och hund och varor som innehåller sådan päls. Lagrådet ifrågasätter om inte lagens rubrik, trots att lagen således endast ska vara en komplettering till förordningen, kan förenklas genom att de föreslagna orden "EG:s förordning" utgår.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter.

Enligt första stycket 1 har tillsynsmyndigheten i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar. Lagrådet vill här peka på att lagförslaget inte innehåller någon bestämmelse som ger en myndighet rätt att tillgripa någon ytterligare åtgärd för det fall att den som är föremål för tillsyn inte vill medverka på det sätt som tillsynsmyndigheten begärt. Frånvaron av någon sådan bestämmelse bör ses bl.a. mot bakgrund av artikel 8 i EG-förordningen där det föreskrivs att medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelser av förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att dessa bestämmelser tillämpas. Enligt artikeln ska sanktionerna vara effektiva, proportionella och avskräckande. Det kan också nämnas att det i t.ex. livsmedelslagen (2006:804) och lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter för motsvarande situationer dels ges bestämmelser om att den aktuella myndigheten får förena förelägganden med vite (23 respektive 24 §), dels ges straffbestämmelser (29 § första stycket 3). Enligt Lagrådets mening bör den här väckta frågan belysas vid den fortsatta beredningen av lagförslaget.

Enligt första stycket 2 har myndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen där det finns skäl att misstänka att sådana varor som omfattas av förbudet i artikel 3 i EG-förordningen förvaras eller bjuds ut till försäljning och där göra undersökningar och ta prover. Av artikel 4 i förordningen följer emellertid att det i andra bestämmelser kan finnas undantag från det förbud som anges i

artikel 3. Lagrådet anser därför att lagtexten bör justeras, förslagsvis så att preciseringen ”i artikel 3” inte tas med.

Justeringar motsvarande den som nu föreslås i första stycket 2 bör även göras i 7, 9 och 10 §§.

7 §

Enligt paragrafens första stycke får tillsynsmyndigheten ta hand om en vara som har släppts ut på marknaden eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden i strid med förbudet i artikel 3 i EG-förordningen. Det föreskrivs vidare att tillsynsmyndighetens beslut ska gälla omedelbart, om inte myndigheten bestämmer annat.

Det finns inte i förvaltningslagen (1986:223) eller någon annan författning något krav på att en statlig myndighets beslut ska vara skriftligt. Det finns visserligen i viss utsträckning utrymme för att ett beslut kan fattas genom s.k. faktiskt handlande. Något beslut i denna form är dock inte avsett här; myndighetens beslut ska enligt remissförslagets 12 § kunna överklagas. Det anses i formellt hänseende då krävas att beslutet ska vara skriftligen dokumenterat (se Hellners-Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, 2 uppl. 2007, s. 266).

För att det tydligare ska framgå att myndighetens ingripande inte manifesteras endast i ett faktiskt handlande förordar Lagrådet ett tillägg i första stycket. Med beaktande också av vad Lagrådet uttalat under 4 § föreslår Lagrådet att förevarande paragraf – med även en smärre redaktionell justering – ges följande lydelse:

Tillsynsmyndigheten får besluta om att ta hand om en vara som har släppts ut på marknaden eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden i strid med förbudet i Europaparlamentets och

rådets förordning (EG) nr 1523/2007. Tillsynsmyndighetens beslut gäller omedelbart, om inte myndigheten bestämmer annat.

Tillsynsmyndigheten ska på ägarens bekostnad förstöra en vara som tagits om hand när beslutet om omhändertagande vunnit laga kraft.

9 §

I paragrafens första stycke föreslås att den ska dömas till böter som med uppsåt bryter mot artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1523/2007 genom att på marknaden släppa ut päls av katt och hund och varor som innehåller sådan päls.

Lagrådet har i yttrandet under 4 § funnit att rätten till olika tillsynsåtgärder inte kan grundas enbart på det förhållandet att misstanke finns om en överträdelse av förbudet i artikel 3. Av artikel 4 i förordningen följer nämligen att det i andra bestämmelser kan finnas undantag från det förbud som anges i artikel 3. Som Lagrådet uttalat under 4 § bör paragrafen formuleras om och preciseringen ”i artikel 3” i paragrafens första stycke inte tas med.

Vidare kan man av ordalydelsen i paragrafens första stycke få intrycket att någon kan bli straffrättsligt ansvarig först om han eller hon på marknaden släpper ut päls av både katt *och* hund. Av avsnitt 9.3 i lagrådsremissen framgår att avsikten är att skapa en straffrättslig sanktion riktad mot t.ex. den som från tredje land importerar päls av katt *eller* hund. Enligt Lagrådets mening bör lagtexten anpassas härefter.

Lagrådet föreslår mot denna bakgrund att paragrafens första stycke formuleras om och ges följande lydelse:

Till böter döms den som med uppsåt bryter mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1523/2007 genom att på marknaden

släppa ut päls av katt eller hund eller varor som innehåller sådan päls.

10 §

Med hänvisning till vad Lagrådet uttalat under 4 § föreslår Lagrådet att preciseringen ”i artikel 3” utgår.